

**МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОВІТРЯНИХ СІЛ імені ІВАНА КОЖЕДУБА**

**ЗАСТОСУВАННЯ ПІДРозділів
УПРАВЛІННЯ ТА РАДЛОЛОКАЦІЙНОЇ
РОЗВІДКИ ВІЙСЬК
ПРОТИПОВІТРЯНОЇ ОБОРОНИ
СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК**

**Харків
2021**

358
3-36

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ імені ІВАНА КОЖЕДУБА

ЗАСТОСУВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ
УПРАВЛІННЯ ТА РАДІОЛОКАЦІЙНОЇ
РОЗВІДКИ ВІЙСЬК
ПРОТИПОВІТРЯНОЇ ОБОРОНИ
СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК

A 1 5 1 9 4 2

Навчальний посібник

За загальною редакцією С. В. ВОРОШИЛОВА

Харків
2021

УДК 355.469.5/6: 623.618 (075.8)
З-36

Затверджено до видання вченого
радою Харківського національного
університету Повітряних Сил
імені Івана Кожедуба
(протокол № 8 від 26.06.2018 р.)

Автори: С. В. Ворошилов, А. Ф. Волков, М. М. Бречка, В. С. Кітов,
В. І. Самоквіт

Рецензенти: С. М. Піскунов, канд. техн. наук, доцент;
С. В. Кадубенко, канд. техн. наук, доцент

Застосування підрозділів управління та радіолокаційної
розвідки військ протиповітряної оборони Сухопутних військ : навч.
посіб. / С. В. Ворошилов, А. Ф. Волков, М. М. Бречка та ін. ; за заг.
ред. С. В. Ворошилова. – Х. : ХНУПС, 2021. – 140 с.

У навчальному посібнику розглядаються призначення, організація, основне озброєння, бойові можливості, похідні та бойові порядки підрозділів управління і радіолокаційної розвідки військ ППО Сухопутних військ. Наведено приклад роботи командира взводу (батареї) з організації бойових дій у бою, під час пересування підрозділів управління і радіолокаційної розвідки військ ППО СВ.

Як додаткова інформація надано зразки доповідей командира підрозділу під час організації дій, бойових документів, які розробляються та ведуться в підрозділі під час підготовки й ведення дій.

Призначено для підготовки курсантів за спеціальністю „Озброєння та військова техніка Сухопутних військ” спеціалізацією „Комплекси та системи зенітного озброєння Сухопутних військ”. Може бути використаний для підвищення теоретичних знань з тактичної підготовки офіцерів ППО Сухогучних військ.

УДК 355.469.5/6: 623.618 (075.8)

© Ворошилов С. В., Волков А. Ф.,
Бречка М. М., Кітов В. С.,
Самоквіт В. І., 2021
© Харківський національний
університет Повітряних Сил
імені Івана Кожедуба, 2021

ЗМІСТ

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	7
ВСТУП	10
1. ПІДРОЗДІЛИ УПРАВЛІННЯ І РАДІОЛОКАЦІЙНОЇ РОЗВІДКИ ТА ОСНОВИ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ	11
1.1. Підрозділи управління і радіолокаційної розвідки, їх призначення та склад	11
1.2. Основи бойового застосування підрозділів управління та радіолокаційної розвідки	15
1.3. Організація та несення бойового чергування. Приведення підрозділів у вищі ступені бойової готовності	24
Питання для самоконтролю	27
2. УПРАВЛІННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ УПРАВЛІННЯ ТА РАДІОЛОКАЦІЙНОЇ РОЗВІДКИ	28
2.1. Загальні положення	28
2.2. Пункти управління	32
2.3. Організація зв’язку	35
2.4. Робота командира при організації бую та під час застосування підрозділу	37
2.5. Управління бойовою обслугою під час ведення розвідки	42
Питання для самоконтролю	44
3. ЗАСТОСУВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ УПРАВЛІННЯ ТА РАДІОЛОКАЦІЙНОЇ РОЗВІДКИ	45
3.1. Загальні положення	45
3.2. Дії підрозділів управління та радіолокаційної розвідки в обороні	47
3.3. Дії підрозділів управління та радіолокаційної розвідки в наступі	49
3.4. Особливості дій підрозділів управління та радіолокаційної розвідки в гірських і лісистих районах та взимку	52
Питання для самоконтролю	54
4. ПЕРЕСУВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ УПРАВЛІННЯ ТА РАДІОЛОКАЦІЙНОЇ РОЗВІДКИ Й РОЗТАШУВАННЯ ІХ НА МІСЦІ	55
4.1. Загальні положення	55
4.2. Марш	55

4.3. Перевезення підрозділів управління і радіолокаційної розвідки	63
4.4. Розміщення підрозділів управління і радіолокаційної розвідки на місці	67
Питання для самоконтролю	69
5. БОЙОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРЗДІЛІВ УПРАВЛІННЯ І РАДІОЛОКАЦІЙНОЇ РОЗВІДКИ	71
5.1. Загальні положення	71
5.2. Візуальна розвідка і розвідка місцевості	71
5.3. Тактичне маскування	74
5.4. Безпосередня охорона та самооборона	76
5.5. Радіоелектронна боротьба	77
5.6. Топогеодезичне та навігаційне забезпечення	80
5.7. Інженерне забезпечення	81
5.8. Радіаційний, хімічний, біологічний захист	83
Питання для самоконтролю	85
ДОДАТКИ	87
Додаток 1. Дальність виявлення РЛС цілій при різних кутах закриття	87
Додаток 2. Витяг зі збірника нормативів з бойової підготовки військ протиповітряної оборони Сухопутних військ (для підрозділів, озброєних РЛС П-18, П-19)	89
Додаток 3. Журнал бойового чергування	92
Д.3.1. Титульний аркуш журналу бойового чергування	92
Д.3.2. Зміст журналу бойового чергування	93
Додаток 4. Журнал ведення бою (дій) батареї	95
Додаток 5. Журнал відданих і отриманих розпоряджень та донесень батареї	96
Додаток 6. Нормативний час на здійснення заходів після отримання бойового завдання командиром батареї (групи, взводу)	97
Д.6.1. Орієнтовний час на визначення замислу бою	97
Д.6.2. Орієнтовний час на прийняття рішення та оформлення його на карті	97
Додаток 7. Усвідомлення завдання командиром	98
Д.7.1. З'ясування завдання командиром радіолокаційного взводу (вводу управління) (приклад)	98

Д.7.2. Висновки зі з'ясування завдання командиром радіолокаційного взводу (вводу управління) (приклад)	99
Додаток 8. Розрахунок часу на підготовку бойових дій радіолокаційного взводу (вводу управління) у період з 08.00 25.05 до 02.30 26.05 (варіант)	100
Додаток 9. Розпорядження з підготовки радіолокаційного взводу (вводу управління) до бойових дій (приклад)	101
Додаток 10. Оцінки обстановки командиром радіолокаційного взводу (вводу управління) (варіант)	102
Д.10.1. Висновки з оцінки наземного противника	102
Д.10.2. Висновки з оцінки повітряного противника	102
Д.10.3. Висновки з оцінки свого підрозділу	103
Д.10.4. Висновки з оцінки взаємодіючих підрозділів (для командира радіолокаційного взводу батареї управління та радіолокаційної розвідки здрн зрп)	103
Д.10.5. Висновки з оцінки місцевості, РХБО, погодних умов та їх вплив на дії радіолокаційного взводу (вводу управління)	103
Додаток 11. Замисел командира на бойові дії	105
Д.10.1. Замисел командира радіолокаційного взводу на бойові дії	105
Д.10.2. Замисел командира вводу управління на бойові дії	105
Додаток 12. Доповідь командира радіолокаційного взводу старшому начальнику про готовність вводу (варіант)	107
Додаток 13. Усний бойовий наказ командира радіолокаційного вводу батареї управління та радіолокаційної розвідки 1-го здрн зрп	108
Додаток 14. Журнал розвідки поста повітряного спостереження	110

Додаток 15. Журнал індивідуального обліку доз радіоактивного опромінення особового складу батареї	111
Додаток 16. Журнал донесень про повітряну обстановку	112
Додаток 17. Схема охорони та оборони КП здрн	113
Додаток 18. Знаки підрозділів та засобів ППО за стандартами НАТО	114
Додаток 19. Умовні знаки військових частин (підрозділів) та військової техніки	117
Додаток 20. Таблиця відповідності умовних тактичних знаків	118
Додаток 21. Методика розрахунку маршруту	125
Додаток 22. Бланки для розрахунку маршруту	128
Д.22.1. Бланк для розрахунку протяжності колони для пересування маршем у новий район	128
Д.22.2. Бланк для розрахунку часу, необхідного для пересування маршем у новий район	129
Додаток 23. Усний бойовий наказ командира радіолокаційного взводу батареї управління і радіолокаційної розвідки 1-го здрн зрп на марш	130
Додаток 24. Обладнання поста повітряного спостереження	132
Додаток 25. Зразки фортифікаційних споруд, що обладнуються на КП полка (дивізіону)	133
ПІСЛЯМОВА	139
ЛІТЕРАТУРА	140